

SmartBike Bærum

Erfaringsrapport september 2019

SmartBike Bærum er en elsykkelpool for bedrifter i Bærum og tjenestesteder i kommunen. Gjennom SmartBike Bærum ønsker Bærum kommune å se at flere velger sykkel foran bil til og fra jobb ved at bedrifter og tjenestesteder i kommunen enkelt kan låne elsykler en periode uten kostnader.

SmartBike Bærum

Bakgrunn

SmartBike Bærum og SmartBike Intern er 2 av 63 tiltak i handlingsplanen til Klimastrategi 2030 som ble vedtatt i Kommunestyret Bærum kommune 28. februar 2018. Begge tiltakene er elsykkel-låneordninger rettet mot hhv bedrifter i Bærum (SmartBike Bærum) og tjenestesteder i Bærum kommune (SmartBike Intern).

Klimastrategi 2030 har mål om at i 2025 skal andelen personreiser med kollektiv, sykkel og gange være 60 prosent og sykkelandelen være 7 prosent. I 2016 var andelen 3 prosent.

I 2020 skal 57 prosent av ansatte i Bærum kommune reise med kollektiv, sykkel eller gange til jobb.

Tiltakene er en del av flere tiltak som skal gjennomføres for å nå målene om at flere ansatte og innbyggere i Bærum sykler.

Prosjektene har vært et samarbeid mellom Bærum kommune ved klimaklok-programmet, SmartCity Bærum og Bærum Arbeidssenter.

Bærum kommune mottok støtte gjennom Klimasats-ordningen i 2017 for å etablere en låneordning for elsykler til bedrifter og tjenestesteder i Bærum. Ordningen startet opp i august 2017 etter en kort testperiode sommeren 2017. Sluttrapportering ble sendt til Miljødirektoratet i 2018.

Denne rapporten samler erfaringer om resultater og effekter av klimatilaket etter at det er etablert og har virket en stund, og er et supplement til sluttrapporteringen som ble gjennomført i oktober 2018.

Oppnåelse av prosjektets mål

Målet med tiltakene har vært å øke andelen som sykler i Bærum. SmartBike Bærum og SmartBike Intern er to av flere tiltak for å flere til å sykle i Bærum.

Prosjektets mål	Grad av oppnåelse	Forklaring
Effektmål	Andelen som sykler i Bærum øker. Oppnåelse vil fremgå av reisevaneundersøkelser.	Effektmål vil vurderes etter at det er gjennomført nye reisevaneundersøkelser (RVUer), både for Bærumssamfunnet og for Bærum kommunes ansatte.
Resultatmål	Etablere en elsykkel-låneordning for bedrifter i Bærum og tjenestesteder i Bærum kommune.	Ordningene er etablert og vil videreføres, men vil kreve en del justeringer for å få til en robust ordning. Erfaringene fra drift det første året vil utgjøre et viktig grunnlag for endringer.

Erfaringer

Erfaringer i etterkant av etableringen:

- Erfaring etter ca 2 års drift er at antall låntakere holder seg stabilt. Noen bedrifter og tjenestesteder etterspør lån av elsykler flere ganger etter positiv erfaring med lån av sykler første gangen. I 2019 etablerte Bærum kommune i tillegg en utlånsordning for innbyggere, SmartBike Innbyggere. Muligheten for å låne elsykkel gratis i en periode oppfattes som positivt hos ansatte, bedrifter og innbyggere.

«Takk for lånet!

Sett oss opp på liste litt senere i høst? Det har vært SUKSESS hver gang. Flere og flere damer, særlig, som har tenkt på dette en stund og som har endt opp med å kjøpe egen sykkel. Det er helt fantastisk. Veldig mange her tenker mye på miljø, og synes dette er glimrende tiltak.

Takk til dere i Bærum Kommune/Smart City prosjektet!»

Tilbakemelding fra Telenor

- Totalt har syklene vært lånt ut til 355 brukere, og det har vært syklet til sammen 31.449 km.
- Ordningen disponerer per i dag 20 elsykler, der 1 av syklene er en longtail og 1 er en lastesykkel. Ordningen hadde opprinnelig 17 sykler. 2 av syklene har blitt stjålet. 5 nye sykler ble kjøpt inn i 2019.
- Reisevaneundersøkelser gjort for ansatte i Bærum kommune viser en liten økning i andelen som elsykler. Generelt er det økende interesse for elsykler, noe også importtall fra SSB viser. Resultater fra reisevaneundersøkelser for hele Bærum er gjennomført, men resultatene er ikke tilgjengelig p.t.

Erfaringer drift, slitasje og reparasjon

Bærum Arbeidssenter er ansvarlig for henting og levering av elsyklene, samt drift og vedlikehold. Bærum Arbeidssenter samarbeider med Bikefixx og har veldig god erfaring med dette samarbeidet. Bikefixx bidrar blant annet med teknisk hjelp ved behov.

Andre erfaringer knyttet til drift og vedlikehold:

- Syklene oppleves å være av god kvalitet og har generelt fungert uten store problemer.
- Det har vært noen problemer med stenger til bakskermer, ledninger til frontlykt og computer som løsner.
- Det har vært en del utskiftninger av feste til computer samt selve computer.
- Annen slitasje er eiker som løsner og utskifting av kjedekasse.
- Etter 2 års drift er det behov for en mer omfattende service av syklene for bytte av kjede og drev.

Målinger og tellinger

Hvert utlån og antall km sykler blir registrert. Etter 1 års drift viste det seg at syklene lånt ut til bedrifter, SmartBike Bærum, i snitt er blitt syklet flere km enn for låneordningen for de kommunale tjenestestedene, SmartBike Intern. Etter 2 års drift gjelder denne tendensen fortsatt.

Noen nøkkeltall for utlån	SmartBike Bærum	SmartBike Intern
Totalt antall km syklet	21.923 km	9.526 km
Gjennomsnittlig km sykler per utlån 2018	81 km	42 km
Gjennomsnittlig km syklet per utlån 2019	93 km	69 km
Antall utlån totalt 2017 - 2019	240	115

Noen suksesskriterier for elsykkel-låneordning:

- Ansatte i bedrifter i Bærum og kommunale tjenestesteder i kommunen har fått mulighet til å teste ut elsykler i en periode. Erfaring viser at sannsynligheten for å kjøpe egen elsykkel øker etter at man har hatt muligheten til å teste ut elsykkel en periode.
- SmartBike bidrar til bevissthet rundt sykling i bedriftene og tjenestestedene som låner sykler. Mange ansatte i bedriftene og kommunale tjenestesteder ønsket å teste ut vintersykling.
- Tverrfaglig samarbeid i kommunen og mot næringslivet gjennom SmartCity Bærum. Etablering av forretningsmodell med fordeling av ansvar.
- Sikret finansiering til innkjøp, drift og vedlikehold.
- Gjennomføring av spørreundersøkelser for kartlegging og innhenting av informasjon og innspill til bedre sykkeltilrettelegging i Bærum.

Noen viktige læringspunkter som ble fremhevet i sluttrapporteringen:

- Et mer robust bookingsystem der bedriftene og eventuelt ansatte kan booke sykkel og velge låneperiode. Alternative løsninger bør vurderes på sikt.

Erfaringen etter 2 års drift forsterker dette behovet, spesielt etter at Bærum kommune har utvidet SmartBike til å omfatte innbyggere. Det er satt av midler til finansiering av et bookingsystem.

- Flere sykler og lengre utlånsperiode bør vurderes, da flere av låntagerne har gitt tilbakemelding om dette.

Dette vil vurderes når et nytt bookingsystem er etablert.

- Det bør legges inn tilstrekkelig antall dager mellom hver utlånsperiode vinterstid for å sikre tilfredsstillende service på syklene.

Dette er gjennomført.

Klimagassreduksjon

Det ligger en usikkerhet i å beregne klimagassreduksjoner av utlånsordningen. Dersom hver syklete km har erstattet kjøring med diesel personbil tilsvarer dette en reduksjon i CO₂-utslipp på ca. 5,4 tonn CO₂-ekvivalenter.

Andre virkninger

Bærum kommune ønsker å samarbeide med innbyggere, næringsliv og forskning for å ta i bruk nye løsninger og lære av erfaringer.

Prosjektet «[Energismarte mobilitetsløsninger](#)» er en del av det pågående forskningsprosjektet Smart Mobility Suburbs (SMS), et samarbeid mellom Universitetet i Oslo (UiO), Oslonett og Transport økonomisk institutt (TØI). Bærum kommune er en av prosjektets samarbeidskommuner gjennom. SmartCity Bærum og klimasekretariatet i Bærum kommune har koordinert dette arbeidet.

20 ansatte i bedrifter og kommunens tjenestesteder har blitt rekruttert til å bidra inn i forskningsprosjektet. Alle som har deltatt har lånt en elsykkel i 2 uker og blitt intervjuet i etterkant av perioden. Resultatene inngår i et PhD-studie og vil publiseres i løpet av høsten 2019.

